

JUBILEJNÍ X. KRIMINOLOGICKÉ DNY NA PRAŽSKÝCH PRÁVECH

Ve dnech 19.–21. 6. 2023 se konal X. ročník *Kriminologických dnů*, které spolupořádala Právnická a Filozofická fakulta Univerzity Karlovy s Českou kriminologickou společností. Účast byla hojná, konference se zúčastnilo 140 právníků, sociologů, psychologů, sociálních pracovníků, antropologů, etnologů, ekonomů a zástupců dalších oborů. Zastoupení nejrůznějších disciplín nejen reflektuje podstatu kriminologie jako interdisciplinárního oboru, ale zároveň ukazuje, že této interdisciplinarity se v rámci české vědecké scény skutečně dosahuje. Zapojení odborníků z různých sfér zároveň vedlo k doktrinárním i metodologickým diskuzím, které naznačily, jak podstatné je (zejména) pro právníky detailněji porozumět metodologickým přístupům k empirickému zkoumání společnosti a jak podstatné je (zejména) pro sociology porozumět trestnímu právu.

Součástí konference byl mezinárodní panel o vývoji systému trestní justice v Polsku, Maďarsku a Slovinsku za posledních 30 let. Prof. Krzysztof Krajewski ukázal na polském příkladu, jak podstatné jsou neformální mechanismy, které zásadně měnily trestní politiku bez toho, aby byl změněn trestní zákoník, ale i jak liberální změny trestního zákoníku vedly k neliberálním dopadům, protože nebyly plně promyšlené. Dr. Csaba Győry diskutoval situaci v Maďarsku a argumentoval, že maďarští soudci výrazně více reagují na změny v trestním zákonodárství v porovnání se svými českými, polskými či slovinskými protějšky, kteří jsou na rozdíl od maďarských kolegů ochotni ukládat tresty i proti vůli zákonodárce. Tuto skutečnost připisoval odlišné právní kultuře a odlišnému vnímání vztahu soudců a zákonodárce. Doc. Mojca Plesničar pak ilustrovala, že byť vývoj trestní justice v Maďarsku a v Polsku není ve svých základních aspektech zásadně odlišný od vývoje ve Slovinsku, tak vězeňská populace je v těchto zemích naprosto odlišná. Jako možný důvod identifikovala výrazně odlišnou startovací pozici – zatímco v 80. letech Polsko uvězňovalo 300 osob na 100.000 obyvatel, ve Slovinsku se jednalo o šestinu. Záznam z velmi podařeného mezinárodního panelu je dostupný online.¹

Na konferenci se diskutovalo o všech aspektech trestní justice: o obětech i pachatelích, o prevenci i o desistenci, o (de)kriminalizaci i trestání, viktimizaci a násilí, aktuálních i budoucích výzkumech, o trendech kriminality i viktimologických šetřeních, ale i přesahů do jiných oborů: dopadů české transformace na kriminalitu či mediální pokrytí kriminality. Propojení kriminologie s možnými změnami v trestním systému pak ilustrovalo zapojení účastníků konference do osmého ročníku *Yellow Ribbon Run* – běhu na podporu integrace lidí po výkonu trestu –, který byl letos věnován vězněným ženám.

¹ Dostupné na: <https://www.youtube.com/watch?v=ZVw6fQgy0Bs>.

X. *Kriminologické dny* byly účastníky hodnoceny velmi pozitivně – a my se již těšíme na XI. ročník, který se příští rok uskuteční v Plzni.

PhDr. Jakub Drápal, M.Phil., Ph.D.
Právnická fakulta Univerzity Karlovy
Ústav státu a práva AV ČR
drapalja@prf.cuni.cz

doi: 10.14712/23366478.2023.39